(આ કિતાબનો અદબ કરવો.)

સિલ્ સિલ એ ઉરયઝીયા.

ઇસલામી પહેલી કીતાબ



પ્રગટ કરનાર,

સૈયદ બુરહાનુદ્દીન અબ્દુલ્લા મિયાં ઉરૈઝી.



ધી "જયન્તિ" પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ—દિલ્હીદરવાજે ચકલામાં—અમદાવાદ.

સને ૧૯૦૭.

આવૃત્તિ ૧ લી પ્રત. ૨૦૦૦

કિમ્મત ૦—૨—૦ (બે આના)

(આ કિતાબનો અદબ કરવો.)

સિલ્ સિલ એ ઉરચઝીયા.

ઇસલામી પહેલી કીતાબ



પ્રગટ કરનાર,

સયદ બુરહાનુદ્દીન અબદુલ્લા મિયાં કુરૈશી.



શ્રી "જયન્તિ" પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ—દિલ્લીદરવાજે ચકલામાં—અમદાવાદ.

સને ૧૯૦૭.

આવૃત્તિ ૧ લી   પ્રત. ૨૦૦૦

કિંમત ૦—૨—૦ (બે આના)

૭૮૬.

પ્રસ્તાવના.

ગુજરાત અને કાઠીઆવાડના મારા પ્રવાસ દરમ્યાન મારા જોવામાં આવ્યું છે કે મુસલમાનો સામાન્ય રીતે કેળવણીમાં પછાત છે, પણ વિશેશ કરીને ધર્મની કેળવણી તો તેમને મળી શકતીજ નથી. તેથી જો કે નામદાર સરકારના વરસોના પ્રયાસને પરિણામે હમણા હમણા ગુજરાતી કેળવણી લેવા લાગ્યા છે તો પણ ઈસલામી બાબતોમાં તો તદનજ અજાણ છે. શેહેરો અને કસ્બાઓથી દૂર આવેલા ગામડાઓના રહેવાસીઓમાં દીની માહિતી એટલી ઓછી જોવામાં આવે છે કે તેથી અતિશય ખેદ થયા વગર રહેતો નથી. દીન સંબંધી અજ્ઞાનતાને લીધે લોકોથી એવાં કામો થઇ જાય છે કે તે ઈસલામ ધર્મના ફરમાનોથી તદનજ ઉલટા હોય છે. જ્યાં એવું હોય ત્યાં અલ્લાહ તઆલાનો વાજબી ગુસ્સો ઉતર્યા વગર રહે નહીં, અને કેટલાંક વરસોથી તેમ થવા પણ લાગ્યું છે. લાગ લાગટ દુકાળો, પ્રતિ વર્ષે પ્લેગ જેવા જીવલેણ અને ઘરોનાં ઘર એકે સપાટે બેસાડી દે એવા રોગોના ગામેગામ ફેલાવાથી કોણ અજાણ્યું છે? એ બલાથી મોકળા રાખવાની માયાળુ સરકારની બધી કોશેશો વ્યર્થ ગઇ છે તે સર્વે કોઈ જાણે છે. મારા ધારવા પ્રમાણે એવા ખુદાઇ કોપોની શાન્તિ માટે કોઈ ઉપાય નથી પણ એજ કે ખુદા અને તેના પાક રસૂલ સલ્લલ્લાહો અલયહે વ આલિહી વ અસ્હાબિહી વ સલ્લમના પાક ફરમાનોથી પૂરી માહિતી મેળવી તે ઉપર અમલ કરવાનું વગર ઢીલે ચાલુ કરી દેવું જોઇએ. એવું થવાથી ખુદાએ તઆલા તેના પ્યારા હબીબની ગરીબડી ઉમ્મત ઉપર રહમ કરશે, અને જરૂર કરશે. એવું મારૂં માનવું હોવાથી સેહેલામાં સેહેલો રસ્તો મને એ લાગ્યો કે મારા ઈસલામી ભાઇઓ જેઓમાંના મોટા ભાગની સ્વભાષા ગુજરાતી છે અને જેઓમાંના ઘણાઓ એવી સ્થિતિમાં નથી કે ઉર્દુ ભાષા અને અરબી લિપિ જેમાં આપણા પાક દીનની કિતાબો લખાયલી છે તે જલદીથી હાસલ કરી શકે. તેમની જાણને માટે દેશની ચાલતી ભાષામાંજ દીનનું જ્ઞાન અને રોજ ઉપયોગમાં આવે તેવા નિયમો

લખીને બહાર પાડું અને નમાજ઼ રોજ઼ા વગેરે અરકાનો જેને માટે ખુદા અને રસૂલે પાક (સ) ની સખત તાકીદ આવેલી છે તેમની પૂરેપૂરી માહિતી મારી અલ્પ શક્તિ અનુસાર આપી મુસલમાન તરીકેની મારી ફર્ઝ઼ અદા કરૂં.

એવા વિચારથી આ લઘુ પુસ્તક મારા દીની ભાઇઓની સેવામાં એક આખા સિલ સિલાના પ્રથમ ભાગ તરીકે રજુ કરૂંછું અને આશા રાખુંછું કે તેમાં જણાવેલા ખુદા રસૂલના હુકમો ઉપર આસ્થા પુર્વક અમલ કરી પોતાને માટે નજાતનો રસ્તો ખુલ્લો કરશે અને મારે માટે પણ દુઆએ ખેર માગશે, આમીન.

આ લઘુ પુસ્તકમાં આપણી પાક શરીઅતમાં બતાવેલી રોજ કામમાં આવે તેવી જરૂરી બાબતોનું બ્યાન સરળ ગુજરાતી ભાષામાં કરવામાં આવ્યું છે. બીજા વધારે મોટા અને વિગતવાર મસલાઓ હવે પછીથી બહાર પાડવામાં આવનાર સિલસિલએ ઉરૈઝીયાના ચઢતા ભાગોમાં ઇનશા અલ્લાહ લખવામાં આવશે. હાલતો નમાજ એકદમ જારી કરી દેવા સારૂ જરૂર જોગી બાબતોજ વર્ણવામાં આવી છે.

આગલા વિદ્વાનોએ નક્કી કરી દીધું છે કે નમાજ અરબી ભાષા કે જેમાં આપણું પાક કુરાન શરીફ ઉતરેલું છે તેમાંજ પઢવી જોઇએ. તેથી નમાજને જરૂર જોગી બાબત ફકત ગુજરાતી ભણનારને સેહેલી પડે તે માટે અરબી ઈબારત ગુજરાતી અક્ષરોમાં બહુ સંભાળથી લખવામાં આવી છે. અને તેનો ગુજરાતી તરજુમો સૌને સમજવા સારૂ સાથેજ આપી દીધેલો છે. તો પણ વાંચનારે એમ ન સમજવું કે અરબી અક્ષરોમાં પઢતાં શીખવાની કોશેશ નજ કરવી. અરબી ભાષામાં કેટલાક અક્ષરો છે તેનો ખરો ઉચ્ચાર બતાવી શકાય તેવા અક્ષરો ગુજરાતી મૂળાક્ષરોમાં નથી. તેથી મીંડાં મૂકી વધારે સ્પષ્ટ કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે; તો પણ કોઇ અરબી પઢી શકે તેવા માણસ પાસે તે વંચાવી ખરા ઉચ્ચારો શીખી લેવા મારી મજબૂત ભલામણ છે. અરબી શીખવાનો પ્રસંગ આવે ત્યાં સુધી જે કામો મુસલમાન સ્ત્રી પુરૂષો ઉપર ફ઼ર્ઝ઼ કરવામાં આવ્યાં છે તે મુલતવી રહેવાથી તેઓ ગુનેગાર ન થાય તે માટેજ મેં ગુજરાતી લિપિમાં લખવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.

આ પુસ્તક મોટું ન થઇ જાય તે માટે એમાં ચાલુ બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. વળી કુરાન શરીફના ૩૦ મા પારાની જે સુરાઓ સાધારણ રીતે નમાજ઼માં ઉપયોગમાં આવે છે તે પણ કદ વધી જવાની

બીકની આમાં લખી નથી. તેને જુદા પુસ્તકમાંજ લખવામાં આવશે. અને તે જલદીથી સિલ સિલએ ઉરૈઝીઆના બીજા ભાગ તરીકે બહાર પડશે.

આ બે ભાગનો સમજીને સારી પેઠે અભ્યાસ કરી લેવાથી નમાઝ઼ જે મુસલમાનની ખાસ નિશાની છે અને જેને માટે ખ઼ુદા તઆ઼લા ક઼ુરાન શરીફ઼માં જગ્યાએ જગ્યાએ સખત તાકીદ કરે છે તે ચાલુ કરી દેવાને અડચણ પડશે નહીં.

આ ભાગથી ઉપલા ભાગોમાં મુસલમાનને આખી જીંદગીના કારોબારમાં શરીઅ઼ત પ્રમાણે વર્ત્તવાની બધી જરૂરીયાતોની સંપૂર્ણ માહિતી આપવાની કોશેશ કરવામાં આવશે.

આ સિલ સિલામાં અરબી અક્ષરોને ગુજરાતી લિપિમાં લખ્યા છે તેની સમજણ.

અલેફ઼—અ	રે—ર	અ઼ૈન—અ઼	હે—હ
બે—બ	ઝ઼ે—ઝ઼	ગ઼ૈન—ગ઼	હમ્ઝ઼ા—અ
તે—ત	સીન—સ	ફ઼ે—ફ઼	યે—ય
સ઼ે—સ઼	શીન—શ	ક઼ાફ઼—ક઼	
જીમ—જ	સ઼ાદ—સ઼	કાફ઼—ક	
હ઼ે—હ઼	{ દ઼ાદ—દ઼	લામ—લ	
ખ઼ે—ખ઼	ઝ઼ાદ—ઝ }	મીમ—મ	
દાલ—દ	ત઼ોય—ત઼	નૂન—ન	
ઝ઼ાલ—ઝ઼	ઝ઼ોય—ઝ઼	વાવ—વ	

(—) આવી રીતે નીચે નિશાન હોય તે અક્ષરનો અરધો ઉચ્ચાર કરવો. જે અક્ષરોની નિચે આ નિશાની ન હોય તેનો ઉચ્ચાર આખો કરવો એટલે જરા લંબાવવો.

લખી દરવાજા
અમદાવાદ
તા. ૪ થી માર્ચ ૧૯૦૭

સૈયદ બુરહાનુદ્દીન અબ્દુલ્લામિયાં
ઉરૈઝી

સાંકળીયું.



બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માન નિર્ રહીમ.

ઇસ્લામ

મુસલમાન કહેવડાવવાને અને ખરેખર થવાને નિચે પ્રમાણે દરેક લાયક ઉમરના પુરૂષ તથા સ્ત્રીએ જીભે બોલવું અને ખરા દિલથી માનવું જોઇએ:—

"લા ઇલાહા ઇલ્લલ્લાહો મુહંમદુર્ રસૂલુલ્લાહ"

અર્થ—અલ્લાહ સિવાય બીજો કોઈ ઈબાદતને લાયક નથી **અને** હઝ્રત મોહંમદ (એમના ઉપર અને એમની આલ ઉપર અલ્લાહની રેહેમત હોજો) તેના મોકલેલા પેગંબર છે.

ઉપલી બાબત ખુદાની ખુશી મેળવવા સારૂ અને કોઈ પણ સ્વાર્થને માટે નહીં એવી રીતે ખરા અંતઃકરણથી માનનારજ મુસલમાન હોઈ શકે. એવું માનનારને જરૂરનું છે કે ખુદા તથા રસૂલ, એટલે પેગંબરના હુકમોને માન આપે અને તે પ્રમાણે વર્ત્તે અને તેમનાથી વિરૂદ્ધ વર્ત્તન કોઈ પણ કાળે ન કરે.

આ સિવાય દરેક મુસલમાન લાયક ઉમરના મરદ અને સ્ત્રી ઉપર ફ્રૂઝ છે કે

૧. રાત દિવસમાં મળીને પાંચ વખતની નમાઝ પઢે. આ નમાઝ બાબત એટલી તાકીદ છે કે મંદવાડમાં પણ તેને છોડવી નહીં.

૨. વરસમાં એક મહીનો રમઝાન માસમાં રોજા રાખે.

માલદાર એટલે સારી હાલતના મુસલમાનને માટે નિચે જણાવેલી એ બાબતો વધારે કરવાની છે:—

(૩) વરસમાં એક વખત માલના પ્રમાણમાં "ઝકાત" આપવી.

(૪) જીંદગીમાં એક વખત મક્કે શરીફ જઈ કાબા શરીફની હજ કરવી.

ઉપલી ચાર બાબતો અને કલમો શરીફ મળીને પાંચ બાબતોને પાંચ **"અરકાને ઇસ્લામ"** કહે છે. તે દરેક મુસલમાન મરદ અને ઓરતે યાદ રાખવા અને તે ઉપર અમલ કરવો. આમાં સુસ્તી કરનાર ગુનેગાર થાય છે. આ **અરકાનો**ની વિગત નિચે પ્રમાણે છે.

૧. પાક કલેમો અને ઈમાન.

(અ) ઉપર કલેમો બયાન કર્યો છે, તે દરેક મરદ અને ઓરતે જીંદગીમાં ઓછામાં ઓછો એક વખત ખરા દિલથી પઢવો. વધારે પઢાય તેમ સારૂં. વળી પાંચે કલેમા ખુદા તાલાની તારીફના છે તે પણ જેમ વધારે પઢાય તેમ સારૂં. આ નિચે મુજબ છે.

(૧) અવ્વલ કલેમા તૈયબ—લાઈલાહા ઇલ્લલ્લાહો મો-

(માયના) પેહેલો કલમો પાકીનો—કોઈ ઇબાદતને લાયક નથી ખુદા સિવાય

હંમદુર્ રસૂલુલ્લાહ.

(માયના) અને હઝરત મોહંમદ ખુદાના મોકલેલા પેગંબર છે.

(૨) દોયમ્ કલેમા શહાદત્—અશ્હદો અલ્ લાઇલાહા

(માયના) બીજો કલમો શાહેદીનો—હું શાહેદી આપુંછું કે ખુદા સિ-

ઇલ્લલ્લાહો વહદહૂ લાશરીકલહુ વઅશ્હદો અન્ન

(માયના) વાય બીજો કોઈ ઇબાદતને લાયક નથી, તે એક છે અને

મોહંમદન્ અબ્દુહુ વરસૂલુહૂ.

(માયના) તેનો ભાગીઓ નથી અને હું શાહેદી આપુંછું કે નક્કી મો-

(માયના) હંમદ તેના બંદા છે અને તેના રસૂલ છે.

(૩) સુવ્વુમ કલેમા તમ્જીદ—સુબ્હાનલ્લાહે વલ્હમ્દોલિ-

(માયના) ત્રીજો કલમો મોટાઇનો—પાક છે અલ્લાહ અને બધી તારીફ

લ્લાહે વલાઇલાહા ઇલ્લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર

(માયના) અલ્લાહને માટે છે. અને ખુદા સિવાય કોઈ ઇબાદતને લાયક

વલાહૌલવલા કુવ્વત ઇલ્લાબિલ્લાહિલ્ અલીયિલ

(માયના) નથી અને અલ્લાહ બહુ મોટા છે. અને તાકાત અને કુવ્વત

અઝીમ.

(માયના) મોટા અને બલંદ ખુદાની મેહેરબાની સિવાય નથી.

(૪) ચહારૂમ્ કલેમા તૌહીદ—લાઇલાહા ઇલ્લલ્લાહો
(માયના) ચોથો કલમો એકપણાનો—ખુદા સિવાય બીજો કોઇ
વહ્દહૂ લા શરીકલહૂ લહુલ્ મુલ્કો વ લહુલ્ હમ્દો યુહ્યી
(માયના) ઇબાદતને લાયક નથી તે એક છે અને તેનો કોઈ ભાગીયો
વ યુમીતો બિયદિહિલ્ખય્રો વ હુવ અ્લા કુલ્લે
(માયના) નથી અને તેને કોઈ મુલક નથી અને બધી તારીફ
શય્ ઇન કદીર
(માયના) (તેનેજ માટે છે) અને જીવાડવું તથા મારવું તથા સારૂં અને નઠારૂં
તેનાજ હાથમાં છે અને તે દરેક ચીજ ઉપર અધિકાર ધરાવે છે.

(૫) પન્જુમ્ કલેમા રદ્દકુફ્ર—અલ્લા હુમ્મ ઇન્ની
(માયના) પાંચમો કલમો બેઇમાનીનો રદીયો—યા અલ્લાહ બેશક હું
અઊઝો બિક મિન્ અન્ ઉશરિક બિક શય અ્વ્
આશરો માગું છું તારો બેઇમાની અને તારી સાથે કોઇપણ
વ અના અઅ્લમો બિહી વસ્તગ્ફિરૂક લમા લા
(માયના) બાબતમાં ભાગીઓ માનવાથી અને મારી ચાહું છું તારાથી
અઅ્લમો બિહી તુબ્તો અન્હો વ તબર્રઅતો મિનલ્
(માયના) અને જેને હું નથી જાણતો તેનાથી મેં તોબા કરી
કુફ્રે વશ્ શિર્કે વલ્ મઆસી કુલ્લેહા અસ્લમ્તો વ આમ-
(માયના) અને બેઇમાની અને શિર્ક અને ગુનાહોથી હું પાછો ફર્યો.
ન્તો વ અકૂલો લા ઈલાહા ઇલ્લલ્લાહો મોહમ્મદુર
(માયના) હું ઇસલામ અને ઇમાન લાવ્યો અને હું કહુંછું કે અલ્લાહ
રસૂલુ લ્લાહ.
(માયના) સિવાય બીજો કોઈ ઇબાદતને લાયક નથી અને મોહમ્મદ
રસુલ ખુદાના છે.

(બ) ઇમાનના બે પ્રકાર છે. (૧) ઇમાને મુજ્મલ્ અને
(૨) ઇમાને મુફસ્સલ્

૧. ઇમાને મુજ્મલ્—આમન્તો બિલ્લાહે કમા હુવ બિ
(માયના) ઇમાન વગર વિગતનો—ઇમાન લાવ્યો હું ખુદાપર તેનાં નામો

અસ્માઈહી વ સિફ઼ાતિહી વ ક઼બિલ્તો જમીઅ્ અહ્‌કામિહી

(માયના) અને ગુણો સાથે. અને તેના તમામ હુકમોને મેં કબુલ કર્યા.

૨. ઇમાને મુફ઼સ્સલ્—આમન્તો બિલ્લાહે વ મલાયેકતિહી

(માયના) ઇમાન વિગતો સાથનો—હું ઇમાન લાવ્યો ખુદાપર તેના ફ઼િરિ

વકુતુબિહી વરૂસુલિહી વલ્યવ્‌મિલ્ આખિ઼રે વલ્‌કદ્રે

(માયના) શ્તાપર અને તેણે મોકલેલી કિતાબોપર અને તેના રસુલોપર

ખ઼યૂરિહી વશર્રિહી મિનલ્લાહે તઆ઼લા વલ્ બ

(માયના) અને આખિ઼રતના દિવસ ઉપર અને નેકી તથા બદી ખુદા-

અ્‌સે બ અ્‌દલ્ મવ્‌ત્.

(માયના) તઆલાના અધિકારમાં છે તે ઉપર તથા મુઆ પછી બધા પાછા ઉઠશે તે ઉપર.

ઉપર લખેલા **કલેમા** તથા **ઇમાન** મોઢે કરી લેવા અને વુઝૂ કરી પાક લૂગડાં સાથે વખતો વખત ખરા અકી઼દાથી પઢવા.

કુરાન શરીફ઼ પણ વખતો વખત પઢતા રહેવું. તેથી મનની સફ઼ાઈ થાય છે અને આનંદ રહે છે.

૨ નમાઝ઼

નમાઝ઼ પઢવા પેહેલાં શરીર તથા લૂગડાં પાક કરી લેવાં જોઇએ. પાકી વગર નમાઝ઼ પઢવાથી માણસ ગુનેગાર થાય છે.

શરીર પાક કરવાની બે રીતો છે, વુઝૂ અને ગ઼ુસ્લ એટલે નહાવું. નમાઝ઼ની તરકીબનું બયાન કરવા પેહેલાં શરીરની તથા કપડાની પાકીનું બયાન કરવાની જરૂર છે. તેથી પેહેલાં આપણે વુઝૂનું બયાન કરીશું.

વુઝૂ કરવાની રીત.

જ્યારે વુઝૂ કરવા બેસો ત્યારે મ્હોં કિ઼બ્લાહની તરફ઼ કરો. પેહેલાં "બિ-સ્મિલાહ" બોલીને જમણો હાથ પેહેલાં અને પછી ડાબો હાથ પોહોંચા સુધી ત્રણ વખત ધુવો. ત્યાર બાદ જમણા હાથે ત્રણવાર પાણી મોંમા લઇને કોગળા કરવા. અને ત્રણ વખત જમણા હાથે નાકમાં પાણી લઇને

ડાબા હાથે નાકને આંગળી વતી સાફ કરવું. અને ત્રણ વખત આખો ચેહેરો ખૂબ ધોવો. કપાળથી લઇને બન્ને કાન સુધી અને દાઢીની નિચે સુધીના ભાગને ધોવો. દાઢી થોડી હોય તો વાળની નિચેના ભાગને પણ ધોવો. જો દાઢી બહુ હોય તો વાળને ખૂબ પલાળવા એવી રીતે કે કોઈ ભાગ કોરો ન રહે. ત્યાર પછી ત્રણ ત્રણ વાર હાથ કોણીઓ સુદ્ધાં ધોવા. એમાં પણ પેહેલાં જમણો અને પછી ડાબો હાથ ધોવો. પછી નવું પાણી લઇને માથું, કાન અને ગરદનનો " મસ્હ " કરવો. " મસ્હ " ની રીત આ પ્રમાણે છે. બન્ને હાથને પાણી વડે પલાળીને બન્ને હાથની વચલી અને નીચેની બે આંગળીઓ એ રીતે દરેક હાથની ત્રણ ત્રણ આંગળીઓના છેડા મેળવીને તે માથા ઉપર આગળથી ઉપર ઘસીને લેવા. પછી બન્ને હાથ જુદા પાડીને અંગુઠા પાસેની આંગળી જેને તર્જની કહે છે તેને કાનની અંદર ફેરવવી અને અંગુઠાને કાનની પછાડી ફેરવવો એ કાનનો "મસ્હ" થયો અને બન્ને હાથની પીઠ ગરદનની બન્ને બાજુએ ઘસવી એટલે તે ગરદનનો " મસ્હ " થયો. આ પ્રમાણે બરાબર સમજીને માથું, બન્ને કાન અને ગરદનનો " મસ્હ " કરવો અને તે માત્ર એકજ વખત કરવો. ત્યાર બાદ છેવટે પેહેલાં જમણો અને પછી ડાબો પગ ઘુંટી એટલે ટખ્ના સુધી ત્રણ ત્રણ વાર ધોવો.

તયમ્મુમ.

જો પાણી ન મળી શકે તેમ હોય અથવા પાણી લગાડવાથી શરીરને નુકસાન થવાની ધાસ્તી હોય તો નિચે પ્રમાણે " તયમ્મુમ " કરવું. અને તે વુઝૂ કર્યા બરાબરજ ગણાશે.

પેહેલાં પાક કોરી માટીપર અથવા એવી માટી જેમાં હોય તેવા કપડાપર બન્ને હાથની હથેલીઓ મારીને એક વખત આખા ચેહેરા ઉપર ફેરવવી. પછી બીજી વખત તે માટી અથવા કપડા ઉપર હાથ મારીને બન્ને હાથ ઉપર કોણી સુધી ઘસવા. કેટલાકનું કહેવું એમ છે કે બીજી વખત માટીપર હાથ મારવાની જરૂર નથી. બન્ને રીતે ઠીક છે. પણ બીજી વખત ફરીને હાથ મારવા ઠીક છે.

ગુસ્લની તરકીબ.

પેહેલાં ઇસ્તિંજા કરીને વુઝુ કરવો. પછી શરીર ઉપર જે નાપાકી ચોંટેલી હોય તે ધોઈ નાંખવી. ત્યાર બાદ વાળ પલાળીને ત્રણ ખોબા પાણી માથાપર રેડવું અને આખા શરીરપર ત્રણ વખત પાણી રેડવું. તે એવી રીતે કે શરીરનો કોઈ પણ ભાગ ભીંજાયા વગર રહી ન જાય. નહાવામાં પાણીને જરૂર કરતાં વધારે વાપરવું મના છે. ખુલ્લી જગામાં નહીં નહાતાં આડ કરીને નહાવું. આખું શરીર ધોવું જોઇએ. એવું ન થવું જોઇએ કે શરીરનો કોઇ પણ ભાગ અથવા કોઈ પણ વાળ કોરો રહી જાય. જો તેમ થશે તો પાકી પુરેપુરી થશે નહીં.

ગુસ્લની નીયત—નવય્તો અન્ અગ્તસિલ્ મિન્

હું નિયત કરૂંછું એ કે હું ગુસ્લ કરૂં નાપાકીથી

ગુસ્લિલ્ જનાબતે લિ રફ્ઇલ હદસ.

નાપાકી દૂર થવા સારૂ

આ નિયત ગુસ્લ કરતી વખતે પઢવી.

નમાજની અજાન.

નમાજના ભાગોનાં નામ અને તેમાં વપરાતા શબ્દોની સમજુતી નિચે પ્રમાણે છે.

(૧) **અજાન—અલ્લાહો અક્બર, અલ્લાહો અક્બર, અલ્લાહો**
અર્થ—મોટો ખુદા, મોટો ખુદા, મોટો ખુદા, મોટો ખુદા,
અક્બર, **અલ્લાહો અક્બર, અશ્હદો અલ્**
હું [illegible] કે ખુદા સિવાય કોઇ અલ્લાહ નથી,
[illegible], અશ્હદો **અલ્ લા**
હું શાહેદી આપુંછું કે ખુદા સિવાય કોઇ અલ્લાહ નથી,
ઇલાહા ઇલ્લ લ્લાહો, અશ્હદો અન્ન મોહંમદર્
હું શાહેદી આપુંછું કે ખુદા સિવાય કોઇ અલ્લાહ નથી,
રસૂલુલ્લાહ, અશ્હદો અન્ન મોહંમદર્ રસૂ-
હું શાહેદી આપુંછું કે ખરેખાત મોહમદ તેના રસૂલ

લુલ્લાહ હય્ય અલસ્સલાત્, હય્ય અલસ્સ-
છે, હું શાહેદી આપુંછું કે ખરેખાત મોહંમદ તેના
લાત્, હય્ય અલલ્ ફલાહ, હય્ય અલલ્ ફલાહ,
રસૂલ છે. નમાજ઼ ઉપર આવ, નમાજ઼ ઉપર આવ,
અલ્લાહો અક્બર, અલ્લાહો અક્બર લાઇ-
છૂટકારા ઉપર આવ, છૂટકારા ઉપર આવ, અલ્લાહ
લાહા ઇલ્લલ્લાહ.
મોટો, અલ્લાહ મોટો.

સવારની નમાજ઼ની અજા઼નમાં "**હય્ય અલલ્ ફલાહ**" પછી "**અસ્સલાતો ખૈરૂમ્ મિન નૌમ**" (અર્થ—નમાજ઼ ઉંઘ કરતાં વધારે સારી છે) એમ બે વખત કહેવું.

જ્યારે અજા઼ન સાંભળો ત્યારે કામકાજ રમત ગમત એકદમ મૂકી દો અને ધ્યાનથી સાંભળો અને અજા઼ન કહેનાર જે શબ્દ બોલે તે તમે પણ ધીમે ધીમે મનમાં બોલતા જાઓ. પણ જ્યારે '**હય્ય અલસ્સલાત**" અને "**હય્ય અલલ્ ફલાહ**" બોલવામાં આવે ત્યારે તમારે કહેવું કે "**લા હવલ વલા કુવ્વત ઇલ્લા બિલ્લાહ**" (અર્થ—તાકાત અને કુવત અલ્લાહની મેહેરબાની વગર નથી).અજાન પૂરી થયા પછી આ દુઆ પઢવી. દુઆ—**અલ્લાહુમ્મ રબ્બ હાજ઼િ હિદ્ દ અ઼વતિ તામ્મતે વસ્સલાતિલ્ કાએમતે આતે મોહમ્મદ નિલ્ વસીલત વલ્ ફ઼ઝીલત વબઅસ્હો મકામમ્ મહમૂદ: નિલ્લજ઼ી વઅત્તહુ** (અર્થ—ઓ અલ્લાહ સાહેબ, આ સંપૂર્ણ પોકાર અને કાયમ નમાજ઼ના ધણી, આપ તું મોહંમદને અમારા વસીલા અને અમારી વડાઇના કારણ તરીકે અને ઉઠાવ તેમને ઉમદા જગામાં જેનો તેં તેમને વાયદો કર્યો છે.

નમાજ઼ના ભાગ.

(૧) **ઇકામત**—નમાજ઼ને માટે ઉભા રહેવાને કહે છે. એવી રીતે ઉભા રહેતાં પગના પંજા સીધા મુકવા અને બન્નેની વચ્ચે ચાર આંગળ જેટલો તફાવત રાખવો. આંખો નમેલી

રાખવી અને આમ તેમ જોવું નહીં. હાથ પેટપર ડાબાપર જમણો એવી રીતે વાળીને રાખવા.

(૨) **રૂકૂઅ્**—નમાજ઼માં બરોબર વાંકા વળવું તેને કહે છે.

(૩) **કૌમા**—રૂકૂઅ્માંથી સીધા ઉભા થવાને કહે છે.

(૪) **સિજદા**—જમીન ઉપર એવી રીતે નમવાને કહે છે કે બન્ને પગના પંજા જમીન ઉપર અડી રહે અને ઘુંટણો જમીન સાથે ટેકવીને બન્ને હાથના પંજા પણ ટેકવવા. તે બે પંજાની વચ્ચે માથું એવી રીતે મુકવું કે પેહેલાં નાકની દાંડી અને પછી કપાળ જમીનને અડે. કોણીઓ અને પેટ જમીનપર અડવા ન જોઇએ.

(૫) **જલ્સા**—સિજદામાંથી ઉઠીને એવી રીતે બેસવાને કહે છે કે જમણા પગનો પંજો ઉભો રહે અને ડાબા પગના પંજાને એવી રીતે આડો મૂકવો કે આંગળીઓ જમણા પગ તરફ અને એડી સામી બાજુએ રહે અને ઘૂંટણો સુધીના અડધા પગ જમીનપર મૂકેલા રહે. બન્ને હાથ આંગળીઓ સીધી કરીને ઘૂંટણપર મૂકવા અને આંખો બરાબર નીચી રાખવી.

નમાનાજ઼ના ખાસ શબ્દો.

તક્બીર અથવા **તક્બીરે તહ્રીમા—અલ્લાહો અકબર.**

અલ્લાહ મોટો

સ઼ના—સુબ્હાન કલ્લાહુમ્મ વ બિહ઼મ્દિક વ તબારકસ્મોક વ

પાક છે તું ઓ અલ્લાહ, હું યાદ કરૂંછું તારા વખાણની સાથે અને

તઆલા જદ્દોક વ લાઇલાહા ગ઼ય્રોક.

તારૂં નામ બરકતવાળું છે અને તારી મોટાઇ ઉંચી છે. અને તારા સિવાય કોઇ ઇબાદતને લાયક નથી.

તઉ઼વ્વુજ઼—અઊઝો બિલ્લાહે મિનશ્ શયતા નિર્ રજીમ.

હું રક્ષણ ચાહુંછું અલ્લાહનું કાઢી મૂકેલા શયતાનથી.

તસ્મીયા—બિસ્મિલ્લા હિર્ રહ્મા નિર્ રહીમ.
હું શરૂ કરૂંછું અલ્લાહના નામથી જે પરમ દયાળુ છે.

રૂકૂઅની તસ્બીહ—સુબ્હાન રબ્બિયલ્ અઝીમ.
પાક છે મારો પાળનાર અને મોટાઇવાળો

તસ્મીઅ—સમેઅલ્લાહો લેમન્ હમેદ:
સાંભળી અલ્લાહે તેના વખાણની વાત

તહ્મીદ્—રબ્બના લકલ્હમ્દ
ઓ મારા પાળનાર તારેજ માટે વખાણ છે.

સિજ્દાની તસ્બીહ્—સુબ્હાન રબ્બિયલ્ અઅ્લા
પાક છે મારો પાળનાર સૌથી મોટો

તશહહોદ—અત્તહિયાતો લિલ્લાહે વસ્સલવાતો વ તૈયિબાતો અ-
બધી બંદગીઓ જીભની અલ્લાહને માટે છે અને બધી બંદ-
સ્સલામો અલયક અઇયોહન્ નબીયો વ રહ્મતુલ્લાહે
ગીઓ શરીરની અને બધી બંદગીઓ પાક માલની. સલામતી

વ બરકાતો. અસ્સલામો અલયના વ અલા ઇબાદિ-
રહે ઓ નબી તમારા પર અને અલ્લાની રેહેમત અને બરકત
લ્લા હિસ્ સાલિહીન. અશ્હદો અલ્ લાઇલાહા ઇ-
અમારા ઉપર સલામતી રહે અને અલ્લાના નેક બંદાપર હું
લ્લલ્લાહો વ અશ્ હદો અન્ન મુહમ્મદન્ અબ્દુહૂ
શાહેદી આપુંછું કે કોઇ માબૂદ નથી અલ્લાહ સિવાય અને
વરસૂલુહૂ
હું શાહેદી આપું છું કે મોહંમદ તેના બંદા છે અને રસૂલછે.

દુરૂદ્—અલ્લા હુમ્મ સલ્લે અલા મુહમ્મદંવ્ વ અલા આલે
ઓ અલ્લાહ! રેહેમત મોકલ મોહંમદ પર અને મોહંમદની
મુહમ્મદિન્ કમા સલ્લયત અલા ઇબ્રાહીમ વ અલા
આલપર જે પ્રમાણે રેહેમત મોકલી તેં ઇબ્રાહીમની આલપર.
આલે ઇબ્રાહીમ ઇન્નક હમીદુમ્ મજીદ. અલ્લાહુમ્મ
તુંજ છે વખણાયલો અને મોટાઇવાળો. ઓ અલ્લાહ બરકત
બારિક્ અલા મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલે મુહમ્મદિ-
આપ મોહંમદ અને તેની આલને જે પ્રમાણે બરકત આપી

ન્ કમા બારક્ત અલા ઇબ્રાહીમ વ અલા આલે
તે ઇબ્રાહીમ તથા તેની આલને. તુંજ છે વખણાયલો અને
ઇબ્રાહીમ ઇન્નક હમીદુમ્ મજીદ.
મોટાઇવાળો.

દુઆએ માસૂર:—અલ્લાહુમ્મ ગ્ફિર્લી વલેવાલેદઇય વ લે
એ ખુદા માફ કર મને અને મારા માબાપને
ઉસ્તાજીય વ લે જમીઇલ્ મોઅમિનીન વલ્
અને મારા ઉસ્તાદને અને બધા મોમિન મરદ અને
મોઅમિનાતે વલ્ મુસ્લિમીન વલ્ મુસ્લિમાત.
મોમિન ઓરતોને અને બધા મુસલમાન મરદને અને
બિરહ્મતિક યા અર્હમર્ રાહિમીન.
મુસલમાન ઓરતોને પોતાની મેહેરબાનીથી એ સૌથી
વધારે મેહેરબાનીના કરનાર!

સલામ—અસ્સલામો અલયકુમ્ વ રહ્મતુલ્લાહ્
સલામ હોય તમારાપર અને અલ્લાહની મેહેરબાની

ફર્ઝનમાજ પછી પઢવાની દુઆ—અલ્લાહુમ્મ અન્તસ્સલામો વ
એ અલ્લાહ! તુંજ સલામતી આપનાર છે અને તારી
મિન્કસ્સલામ્ વ ઇલયક યર્જિ ઉસ્સલામ્ વ
તરફથીજ સલામતીછે. અને એ ખુદા અમને
હય્યના રબ્બના બિસ્સલામ્ વ અદ્ખિલ્ના
જીવાડ સલામતીની સાથે અને અમને બેહેસ્તમાં દાખલ
દારસ્સલામ્ તબારક્ત રબ્બના વ તઆલયત
કર. એ અમારા અલ્લાહ મોટો છે તું અને ઉંચો
યા જલ્ જલાલે વલ્ ઇક્રામ્.
છે તું! એ પ્રૌદતા અને ઈનામના ધણી!

દુઆએ કુનૂત—અલ્લા હુમ્મ ઇન્ના નસ્તઇનુક વ નસ્ તગ્ફિરૂક
એ અલ્લાહ નક્કી અમે મદદ ચાહીએ છીએ તારાથી
વનોઅમિનો બિક વ નતવક્કલો અલયક વ
અને માફી માગીએ છીએ તારી અને ઇમાન લાવ્યા
નુસ્ની અલયકલ્ ખયર વ ન શ્કુરૂક વલા નક્-

તારા ઉપર અને અમે તને અમારો ટેકો માનીએ છીએ
વ નુસ્નો અલયક ખયર
અને વખાણુ કરીએ છીએ તારાં ભલાઇની સાથે અને
વ નશ્કોરોક વલા નક્ફોરોક
અમે ઉપકાર માનીએ છીએ તારો અને અમે તને ના-
વ નખ્લઓ વનત્રોકો મંઇ યફ્જોરોક.
કબુલ કરતા નથી અને અમે છોડી દઇએ છીએ તે જે
અલ્લાહુમ્મ ઇય્યાક નઅ્બોદો વલક નુ-
તારા હુકમનું ઉલટું છે, ઓ અલ્લાહ અમે તારીજ પ્રા-
સલ્લી વ નસ્જોદો વ ઇલયક નસ્આ વ નહ્-
ર્થના કરીએ છીએ અને તારે માટેજ નમાજ઼ પઢીએ
છીએ અને તનેજ નમીએ છીએ અને તારેજ સારૂ કોશેશ
ફિદો વ નર્જૂ રહ્મતક વ નખ્શા અજાબક
કરીએ છીએ અને તાબેદારી કરીએ છીએ અમે અને
આશા રાખીએ છીએ તારી મેહેરબાનીની અને તારી
ઇન્ન અ્જાબક બિલ્ કુફ્ફારે મુલ્હિક્
શિક્ષાથી અમે બીએ છીએ, ખરેખાત તારી શિક્ષા, હુ-
કમ નહીં માનનારાઓને માટે છે.

રકૂઅત—ઇકામતથી લઇને બંને સિજદા પુરા કર્યા સુધીની ક્રીયાઓને કહે છે.

નમાજ઼ના વખત

(૧) **ફજર**—એટલે સવારની નમાજ઼નો, વખત પો ફાટવાથી સુરજ નીકળતાં સુધી હોય છે.

(૨) **ઝોહર**—એટલે બપોર પછીની નમાજ઼નો વખત બપોર ઢળ્યા પછી શરૂ થઇને દિવસનો ચોથો ભાગ બાકી રહે ત્યાં સુધી રહે છે.

(૩) **અસ્રનો** વખત ઝોહરનો વખત પૂરો થતાં શરૂ થાય છે અને સૂરજ ડૂબતાં પેહેલાં સુધી રહે છે.

(૪) **મગ઼રેબનો** વખત સૂરજ ડુબ્યાં પછી શરૂ થઇને આકાશપર લાલાશ રહે ત્યાં સુધી ચાલુ રહે છે.

(૫) **ઈશાનો** વખત થોડીક રાત વીતે શરૂ થાય છે. અને સવારની નમાજના વખત પેહેલાં સુધી રહે છે.

નમાજની વિગત.

નમાજની રકઅતો **ફર્ઝ, સુન્નત** અને **નફલ** એ ત્રણ પ્રકારની હોય છે.

ફર્ઝ એવી છે કે જે પઢવીજ જોઇએ, **સુન્નતો**માંથી કેટલીક ફર્ઝની પેઠેજ પઢવી જોઇએ તેવી હોય છે અને કેટલીક એવી છે કે ન પઢાય તો પણ નમાજને બાધ આવે નહીં.

નફલ એવી છે કે જો પઢાય તો સારૂં ને ન પઢાય તો હરકત નહીં. **સુન્નતો** અને **નફલોનું** વધારે વિગતવાર વિવેચન આગળ આવશે. માટે હાલમાં દરેક વખતે શા અનુક્રમમાં રકઅતો પઢવી તેનું બયાન કરીશું અને તે પ્રમાણે દરેક માણસે નમાજ પઢવી.

(૧) ફજરની નમાજમાં પેહેલાં બે **સુન્નત** અને પછી બે ફર્ઝ પઢવી. એ રીતે બન્ને મળીને ચાર રકઅત છે.

(૨) **ઝોહરની** નમાજમાં ચાર **સુન્નત**, ચાર ફર્ઝ, બે **સુન્નત** અને બે **નફલ** એ પ્રમાણે કુલ બાર રકઅતો પઢવાની છે.

(૩) **અસ્ર**માં ચાર **સુન્નત** અને ચાર ફર્ઝ એ પ્રમાણે કુલ આઠ પઢવાની છે.

(૪) **મગરેબમાં** ત્રણ ફર્ઝ, બે **સુન્નત** અને બે **નફલ** એમ મળી સાત પઢવી જોઇએ.

(૫) **ઇશામાં** ચાર **સુન્નત**. ચાર ફર્ઝ, બે **સુન્નત**, બે **નફલ**, ત્રણ **વિત્ર** અને બે **નફલ** એવી રીતે કુલ સત્તર પઢવી જોઇએ.

નમાજ પઢવાની રીત.

ફર્ઝ સિવાય બધી **નમાજ** એકલા કોઈ પણ પાક જગો ઉપર અને લુગડા ઉપર **કિબ્લા** તરફ મ્હોં કરીને પઢી શકાય છે.

ફ્રર્જ નમાજ એકલા અથવા જમાઅત સાથે પઢાય છે. હજરત પેગંબર સાહેબ (સ) હમેશા એ નમાજ જમાઅતની સાથે અદા કરતા હતા તેથી દરેક મુસલમાને તેમનું અનુકરણ કરવું જોઇએ અને બનતા સુધી નમાજ જમાઅતની સાથે પઢવી.

જમાઅતની નમાજને માટે પેહેલાં અજાન કહેવામાં આવે છે. અને નમાજી ભેગા થઈ જાય ત્યાર પછી ઈકામત કહે છે. ઇકામત અજાન જેવીજ હોય છે પણ જરા જલદી બોલાય છે અને હય્ય અલલ્ ફલાહની પછી બે વખત કદ્દકામતિસ્સલાત્ (અર્થ—નમાજને માટે ઉભા થાઓ) કહેવામાં આવે છે.

જ્યારે ઈકામત કહેનાર હય્ય અલસ્સલાત્ પર પોહોંચે ત્યારે ઈમામ (નમાજમાં આગળ ઉભો થઈ પઢાવનાર) ઉભો થઇ જાય અને મુકતદી (પાછળ નમાજ પઢનાર) પોતાની હાર સીધી કરી લે. કદ્દકાઅત્ કહેવાના પ્રસંગ ઉપર ઇમામ મનમાં નિય્યત બાંધીને મોઢેથી તકબીરે તહરીમા બોલે અને બન્ને હાથ કાનો સુધી ઉપાડે. પછી નાફ (ડુંટી) ની નીચે જમણો હાથ ડાબા હાથ ઉપર મૂકે. મુકતદી પણ એજ પ્રમાણે કરે. પછી ઇમામ અને મુકતદી બધા સના ધીમે સાદે બોલે. બાદ ઈમામ તઉવુઝ અને તસ્મીયા મનમાં પઢીને સૂરએ ફાતિહા પઢે. આ પૂરી થયા પછી ઈમામ અને મુકતદી ધીમેથી "આમીન" કહે. સૂરએ ફાતિહા પછી ઈમામ કુરાન શરીફની કોઇ સૂરા અથવા ઓછામાં ઓછી એક મોટી આયત પઢે જેને કિરઅત કહે છે.

ઝોહર અને અસ્રની નમાજમાં આ બધું ઇમામ મનમાં પઢે. પણ મગ્રેબ, ઈશા અને સવારની નમાજમાં સૂરાઓ મોટેથી પઢવામાં આવે છે. જુમા અને બંન ઇદોની નમાજમાં પણ મોટેથી પઢવામાં આવે છે. આ વખતે મુકતદીઓ ચુપકીથી ઉભા રહીને સાંભળ્યા કરે. કિરઅત પછી ઇમામ મોટે સાદે અને મુકતદી ધીમેથી તકબીર બોલીને બધા રૂકૂઅને માટે માથું નમાવે. રૂકૂઅમાં બંન્ને ઘુંટણ બંન્ને હાથે મજબુત પકડવાં. આંગળીઓ પોહોળી રાખવી અને માથા તથા પીઠને વાંકા સીધી લીટીમાં લાવવા. અને બધા આ સ્થિતિમાં રૂકૂઅની તસ્બીહ ત્રણ, પાંચ અથવા સાત વાર પઢે.

ત્યાર બાદ **ઇમામ** મોટે સાદે **તસ્મીઅ્** બોલતો સીધો ઉભો થાય. **મુક્તદી** પણ **તસ્મીઅ્** બોલ્યા વગર ઉભા થાય. જ્યારે **ઈમામ** **તસ્મીઅ્** કહી રહે ત્યારે **મુક્તદી** ધીમેથી **તહ્મીદ** પઢે. **ઇમામને** એ પઢવાની જરૂર નથી. પછી **ઇમામ** મોટેથી અને **મુક્તદી** ધીમેથી **તક્બીર** બોલીને બધા **સિજ્દા**માં જાય. **સિજદા**માં જતાં પેહેલાં બંન્ને ઘુંટણ જમીનપર મૂકે. ત્યાર પછી બંન્ને હાથ ટેકાવીને નાક અને માથું બંન્ને હાથો વચ્ચે મૂકવાં. બંન્ને હાથ અને પગની આંગળીઓ મળેલી રાખવી અને તેમનું વલણ **કાબા** તરફ રાખવું. બાજુઓ બગલોથી, પેટ જાંગોથી, પગની પિંડીઓ અને પંજા જમીનથી અલગ રહેવાં જોઇએ. આવી સ્થિતિમાં **સિજ્દાની** **તસ્બીહ** **ત્રણ** અથવા **પાંચ** અથવા **સાત** વખત બધાએ ધીમેથી પઢવી. પછી **ઇમામ** મોટેથી અને **મુક્તદી** ધીમેથી **તક્બીર** કહીને ઉઠે અને જરાક આરામ લઇને પાછા **ઈમામ** મોટેથી અને **મુક્તદી** ધીમેથી **તક્બીર** બોલીને **સિજદા**માં જઈ પેહેલાંની માફક **તસ્બીહ** પઢે. પછી **ઇમામ** મોટેથી અને **મુક્તદી** ધીમેથી **તક્બીર** કહીને ઉઠી ઉભા થાય, ઉઠતી વેળા પેહેલાં મ્હોં, પછી બંન્ને હાથ, ત્યાર બાદ બંન્ને ઘુંટણ ઉપાડે. આ થયાથી એક **રક્અત્** પૂરી થઈ અને બીજી શરૂ થઈ.

આ બીજી **રક્અત** પણ પેહેલીની માફક પઢવી. પણ **સના** અને **તઊઝ્ઝુ** પઢવાં નહીં. જ્યારે બીજી **રક્અત્** પૂરી થઈ જાય, ત્યારે **તક્બીર** કહીને ઉઠવાને બદલે બેસી જવું. આ સ્થિતિને **જલ્સા** કહે છે. આ સ્થિતિમાં ડાબો પગ બિછાવીને તે ઉપર બેસવું, અને જમણા પગને ઉભો રાખવો, અને બંન્ને પગની આંગળીઓનું વલણ **કિબ્લા** તરફ રાખવું. બંન્ને હાથ બંન્ને ઘુંટણોપર મૂકવા અને **તશહહુદ** ધીમેથી પઢવી.

હવે **નમાજ઼** બેજ **રક્અત**ની હોય તો **તશહ્હુદ**ની પછી ધીમેથી **દુરૂદ** અને **દુઆ** પઢીને **ઇમામ** મોટેથી અને **મુક્તદી** ધીમે સાદે પેહેલાં જમણી બાજુએ અને પછી ડાબી બાજુએ મ્હોં કરીને **સલામ** ફેરવે અને **સલામ** ફેરવતી વખતે આગળ બતાવ્યા પ્રમાણે મોટેથી બોલે.

પણ જો **નમાઝ** ચાર અથવા ત્રણ **રક્અતની** હોય તો **તશહ્હુદ** પુરી કર્યા પછી **દુરૂદ** અને **દુઆ** નહીં પઢતાં **ઇમામ** મોટેથી અને **મુક્તદી** ધીમે સાદે **તક્બીર** બોલતા ઉભા થાય. અને બાકી રહેલી એક અથવા બે **રક્અતો** ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણે પઢે પણ આમાં **ઇમામ** ફક્ત **સૂરએ ફાતિહા** ધીમે સાદે પઢે અને **કુરાન શરીફ**ની કોઈ બીજી સૂરત અથવા **આયત** પઢે નહીં. આવી રીતે એક અથવા બે **રક્અતો** પઢયા પછી બેસીને **તશહ્હુદ, દુરૂદ,** અને **દુઆ** પઢીને ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણે **સલામ** ફેરવે.

જો **ફર્ઝ, જમાઅત** સિવાય એકલી પઢવામાં આવે તો **તક્બીરે તહરીમા** બોલીને જે કાંઈ **ઇમામ** પઢે છે તે બધું ધીમે સાદે પોતે પઢવું, **સુન્નતો**માં પણ એવીજ રીતે કરવું જોઇએ. પણ ચાર **સુન્નતો** પઢવાની હોય તેમાં છેવટની બે **રક્અતોમાં** પણ સૂરા અથવા **આયત** પઢવી જોઇએ.

કુરાન શરીફની ઘણી **સૂરાઓ** અને **આયતો** બનતા સુધી મોઢે કરવી જોઇએ કે **નમાઝ** પઢવામાં સેહેલાઇ થાય. જ્યાં સુધી વધારે **સૂરાઓ** અને **આયતો** યાદ થઈ જાય ત્યાં સુધી **સૂરએ ઇખ્લાસ** પઢવાથી પણ કામ ચાલી શકશે.

જો જમાઅત ચાલુ હોય તો તેમાં શામિલ થઈ જવું જોઇએ. એકલા **નમાઝ** ન પઢવી જોઇએ. **ઇમામ** જે સ્થિતિમાં હોય તેજ સ્થિતિમાં મળી જવું જોઇએ. જેટલી **નમાઝ ઇમામ** પઢે તેટલી તેમની સાથે પઢવી. જ્યારે તે **સલામ** ફેરવવાનું શરૂ કરે ત્યારે તમારે **સલામ** ફેરવ્યા સિવાય ચુપકીથી બેસી રહેવું અને તે ડાબી તરફ **સલામ** ફેરવી રહે ત્યારે તમે **તક્બીર** બોલીને ઉભા થઈ જાઓ અને બાકી રહેલી **નમાઝ** પૂરી કરો.

ઇમામ અને **જમાઅત રૂકૂઅ**માંથી ઉઠી સીધા થાય તે પેહેલાં **નમાઝ**માં શામિલ થનારે તે **રક્અત** ફરી પઢવાની જરૂર નથી, પણ તેટલું પુરૂં થઇ રહ્યા પછી શામિલ થનારે તે **રક્અત** ફરી પઢવી.

ત્રણ રકૂઅત વાળી નમાઝમાં ત્રીજી રકૂઅતની શરૂઆતમાં શામિલ થનારે બાકી રહેલી બે રકૂઅતો પઢતાં તે બેની વચ્ચે જલ્સો કરવો અને બંને રકૂઅતોમાં સૂરએ ફાતિહાની સાથે કોઈ બીજી સૂરા અથવા આયત પઢવી.

ચાર રકૂઅત વાળી નમાઝમાં છેલ્લી એકજ રકૂઅત જમાઅત સાથે પઢવામાં આવે તો બાકીની ત્રણ આ રીતે પઢવી. ઈમામ સલામ ફેરવી લે ત્યાર પછી ઉભા થઈ સૂરએફાતિહા અને બીજી સૂરા અથવા આયત પઢી રીતસર અરકાનો અદા કરી બંને સિજદા બાદ જલસો કરવો અને ત્યાર બાદ ઉભા થઈ બે રકૂઅતો સાથે પઢવી એટલે તે બે વચ્ચે જલ્સો કરવો નહીં. પણ પેહેલી રકૂઅતમાં સૂરા અથવા આયત પઢવી અને બીજીમાં ફક્ત સૂરએ ફાતિહા પઢવી અને પછી નમાઝ પૂરી કરવી.

નમાઝ પઢતી વખતે અયોગ્ય ઉતાવળ કરવી નહીં તેમજ લોકોને દેખાડવાના ઈરાદાથી અયોગ્ય ઢીલ પણ ન કરવી. દરેક શબ્દનો ઉચ્ચાર ચોખ્ખો અને ખરો કરવો. અને પઢતાં તેમના અર્થ ઉપર પણ ખ્યાલ કરવો. મનમાં ખુદા ઉપર ધ્યાન રાખવું અને સંસારી અથવા બીજી કોઇ બાબતોનો વિચાર કરવો નહીં. ફક્ત ખુદા અને તેની નમાઝનુંજ ધ્યાન ધરવું જોઇએ નમાઝ પઢતી વખતે સિજદાની જગો સિવાય બીજે કોઇ ઠેકાણે નજર ફેરવવી નહીં કોઇની વાતચીત અથવા ગાયન તરફ લક્ષ દોડાવવું નહીં. પુરૂષે ખભાથી લઇને કોણીઓની નીચે સુધી અને ઘુંટણોની નિચે સુધી પોતાનું શરીર ઢાંકવું.

સ્ત્રીઓએ મ્હોં, હાથ અને પગના પંજા સિવાય બધું શરીર ઢાકવું. સ્ત્રીઓએ કયામતમાં હાથ છાતી ઉપર બાંધવા અને જલ્સામાં બંને પગ પાથરીને ઉપર બેસવું બૈરીઓએ જમાઅતમાં પુરૂષો સાથે એક હારમાં નહીં ઉભા રહેતાં પાછળ એકલા ઉભા રહેવું. બૈરીઓની જમા-અતમાં બૈરી ઇમામે પુરૂષ ઇમામની પેઠે મુક્તદીઓની આગળ ઉભા નહીં રહેતાં મુક્તદીઓની સાથેજ ઉભા રહેવું.

પુરૂષ મુક્તદીઓએ કોઈ પણ હારમાં બેથી ઓછાએ ઉભા રહેવું નહીં. એક હાર તદન પુરી થઈ ન જાય ત્યાં સુધી તેની પાછળ નવી હાર કરવી નહીં.

ફર્ઝ નમાજ઼ પૂરી થયા પછી ઈમામ અને મુક્તદીઓ સર્વેએ એક વખત **આયતુલ્કુર્સી**, તેત્રીસવાર **સુબ્હાન્ અલ્લાહ**, તેત્રીસવાર **અલ્હમ્દો લિલ્લાહ**, તેત્રીસ વાર **અલ્લાહો અક્બર** અને એકવાર **લાઇલાહા ઇલ્લલ્લાહો વહ્દહૂ લાશરીક લહૂ લહુલ્ મુલ્કો વલહુલ્ હમ્દો વ હુવ અલા કુલ્લે શયઇન્ કદીર** એટલું પઢવું. અથવા અમુક વાર **દુરૂદ શરીફ** પઢવાની ટેવ રાખવી. આ સઘળું ધીમેથી પઢવું. ત્યારબાદ **ઇમામ** આગળ લખેલી દુઆ પઢે અને **મુક્તદી આમીન** કહેતા જાય.

આયતુલ્કુર્સી—અલ્લાહો લા ઇલાહા ઇલ્લા હુવલ હૈયુલ્ કૈયુમ. લા
અલ્લાહ સિવાય નથી કોઇ ઇબાદતને લાયક પણ તે જીવતો છે
તઅ્ખુઝોહૂ સિનતુંવ્ વ લા નવ્ મુલ્ લહૂ
ટેકો આપનાર સૌનો. નથી પકડતી તેને ઉંઘ. તેને
મા ફિસ્સમા વાતે વ માફિલ્ અર્ઝે મન્ જલ્
લઝી યશ્ફઓ ઇન્દહૂ ઇલ્લા બિઇઝ્નેહી. ય
માલેક છે જે કાંઇ આકાશ અને જમીન ઉપર છે તે.
અલમો મા બયન અયદીહિમ્ વ મા ખલ્ફહુ-
કોણ છે એવો કે જે સિફારશ કરે તેની પાસે તેની
મ્ વ લા યુહીતૂન બિશયઇમ્ મિન્ ઇલ્મિ-
રજા સિવાય? તે જાણે છે એ જે કાંઈ ખિલકતની
હી ઇલ્લા બિમાશા. અ. વ સિઅ્ કુર્સીયુહુસ્
રૂબરૂ છે અને તેમની પાછળ છે તે. અને એ નથી
સમાવાતે વલ્ અર્ઝે વ લાયઉદુહૂ હિફ્ઝોહુમા
રોકી શકતા કોઇ પણ વસ્તુ તેના જ્ઞાનથી તે જે કાંઇ
વહુવલ્ અલીયુલ્ અઝીમ.
ચાહે તે સિવાય. તેની કુરસીએ ઘેરી લીધાં છે જમીનો
અને આકાશોને અને તેમની સંભાળ તેને થકવતી
નથી અને તે છે સૌથી વધારે ઉંચાઈ વાળો.

વિત્રની નમાજ઼.

વિત્રની નમાજ઼માં બીજી નમાજ઼ કરતાં એટલું વધારે છે કે ત્રીજી રક્‌અત્‌માં અલ્‌હમ્દ અને સુરા પઢયા પછી કાન સુધી બંને હાથ ઉંચા કરીને તક્‌બીર કહેવી જોઇએ. અને ત્યાર બાદ ફરીથી હાથ બાંધીને દુઆએ કુનૂત પઢીને રક્‌અત પૂરી કરવી.

માંદાની અને મુસાફરની નમાજ઼.

કોઈ પણ કારણસર નમાજ઼ છોડવાની નથી જેવી સ્થિતિ હોય તેવી-માંજ નમાજ઼ પઢવાનો હુકમ છે. વુઝૂ કરી ન શકાતું હોય અથવા પાણી ન મળે તેમ હોય તો તયમ્મુમ કરવાનું છે. જો ઉભું થઈ શકાતું ન હોય તો બેસીને નમાજ઼ પઢવી. અને બેસાતું ન હોય તો પડે પડે માથાના ઈશારાથી નમાજ઼ અદા કરવી જોઇએ.

મુસાફરી દરમ્યાન ફર્ઝની ચાર અથવા ત્રણ રક્‌અત હોય તેને બદલે બે પઢી લેવાની છે. પણ ઇમામ મુસાફર ન હોય એવાની પછાડી નમાજ઼ પઢવામાં આવે તો પુરી પઢવી. પણ ઇમામ મુસાફર હોય અને મુક્તદી સ્થાઈ હોય તો ઇમામ ટુંકી (કસર) નમાજ઼ પઢે અને મુક્તદી ઇમામના સલામ ફેરવ્યા પછી પોતાની નમાજ઼ પુરી કરી લે.

જુમ્આની નમાજ઼.

એ નમાજ઼ જુમાને દિવસે ઝોહરને વખતે પઢવામાં આવે છે. તે દિવસે નાહી, ધોઇ, લુગડાં બદલી ખુશબો લગાડીને શેહેરની અથવા કસ્બાની મોટામાં મોટી મસજીદમાં જવું. ત્યાં પેહેલાં ચાર રક્‌અત સુન્નત જુમ્આની પઢવી. ખતીબ ખુતબો પઢે તે ચુપકીથી ધ્યાન પૂર્વક સાંભળવો. ત્યાર બાદ જુમ્આની બે રક્‌અત ફર્ઝ નમાજ઼ ઈમામની પાછળ પઢવી. ઈમામ આ નમાજ઼ મોટે સાદે કિરૂઅતથી પઢે છે. આ પછી બે અથવા ચાર રક્‌અત સુન્નત અને છેવટ બે રક્‌અત નફ્લ પઢવી. ઝોહરના ચાર ફર્ઝ કેટલાક પાછળથી પઢે છે અને કેટલાક નથી પઢતા. બંનેમાંથી જે અનુકુળ પડે તે કરવામાં હરકત નથી.

બંન્ને ઈદોની નમાજ.

ઈદુલફિત્ર એટલે **રમઝાનની** ઇદને રોજ દાતણ કરી, નાહી, ધોઈ, ધોળાં લૂગડાં પેહેરી ખુશબોઈ લગાડીને **સદકએ ફિત્ર** આપવું. (આ **સદકાનુ** બયાન આગળ આવશે). અને કાંઈ ગળી વસ્તુ ખાઇને **તકબીર** કહેતાં કહેતાં **ઈદગાહ** અથવા કોઈ મોટી મસજીદમાં જવું. જ્યારે બધા લોકો એકઠા મળી જાય ત્યારે **ઇમામની** સાથે બે **રકઅત સુન્નત** પઢવી. **ઈમામ** પેહેલી **રકઅતમાં સના** પછી, અને **સૂરએ ફાતેહાની** પેહેલાં, ત્રણવાર **તકબીર** મોટે સાદે બોલે અને બંન્ને હાથ કાન સુધી ઉંચાડે અને **મુકતદી** પણ તેમજ કરે. પણ **તકબીર** ધીમે સાદે બોલે. બીજી **રકઅતમાં** એવી રીતે ત્રણવાર **તકબીર કિરઅતની** પછી બોલે. જ્યારે **નમાજ** પુરી થાય ત્યારે **ઈમામ ખુતબો** વાંચે અને બધા સાંભળે.

ઇદ ઉદદહા એટલે **બકરી** ઇદને દિવસે પણ તેમજ કરવું. પણ **સદકએ** ફિત્ર આપવાનું નથી અને **નમાજની** પેહેલાં ના ખાવું સારૂં છે. **નમાજ** પછી દોલતમંદ લોકો **કુરબાની** આપે છે. (આ **કુરબાનીનું** બયાન પછીથી આવશે.)

આ ઇદ **હજના** મહીનાની દસમી તારીખે આવે છે. આ મહિનાની નવમી તારીખની સવારથી તે તેરમી તારીખની **અસ્ર** સુધી હરેક **ફર્ઝ નમાજની** પછી મોટે સાદે **તકબીર** કહેવી જોઇએ. એ **વાજિબ** છે. અને ઈદગાહ જતી વખત પણ **તકબીર** બોલતાં જવું જોઇએ. આ **તકબીર** નિચે મુજબ છે.

તકબીર—**અલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર, લાઇલાહા ઈલ્લ લ્લાહો વલ્લાહો અકબર. અલ્લાહો અકબર, વ લિલ્લાહિલ્ હમ્દ.**

તરાવીહ.

રમઝાન માસમાં વિત્રની પેહેલાં વીસ **રકઅત તરાવીહ જમાઅતની** સાથે પઢવામાં આવે છે. તેમાં આખું **કુરાન શરીફ પુરૂં** કરવામાં આવે છે. તેથી સહેલાઇને માટે બે બે **રકઅત** ભેગી પઢે છે. જો ફક્ત **સૂરતો** અથવા **આયતોજ** પઢે, તો ચાર ચાર **રકઅતો** ભેગી પઢે છે. દરેક ચાર **રકઅતની** પછી આ **તસ્બીહ** પઢવામાં આવે છે.

તસ્બીહ-સુબ્હાન જિલ્ મુલ્કે વલ્મલકૂતે, સુબ્હાન જિ.લ ઇઝ્ઝતે વલ્
પાક છે ધણી જમીન અને આકાશનો, પાક છે ધણી આબરૂ
અઝમતે વલ્ હયબતે વલ્ કુદરતે વલ્ કિબરિયાએ
અને મોટાઇનો અને બીકનો અને શક્તિનો અને મોટાઇનો
વલ્ જબરૂત. સુબ્હાનલ્ મલિકિલ્ હય્યેહલજી લાય-
અને બળનો. પાકછે એ પાદશાહ જીવતો જે ઉંઘતો નથી અને
નામો વ લાયમૂત. સુબ્બૂહુન કુદ્દુસુન રબ્બુના વ
મરતો નથી. ઘણો પાક છે. સૌથી વધારે પવિત્ર છે અમારો
રબ્બુલ્ મલાયેકતે વર્ રૂહ. અલ્લાહુમ્મ ઇન્ના નસ્અ
પાળનાર અને ફરેસ્તાઓ અને જિબરીલનો પાળનાર. એ
લુકલ્ જન્નત વ નઊજો બિક મિનન્ નારે યા ખાલિક
અલ્લાહ અમે માગીએ છીએ તારી પાસેથી બેહેસ્ત અને રક્ષણ
લ્જન્નતે વન્નાર. બિ રહ્મતિક યા અજીઝ યા ગફ્ફારો,
ચાહીએ છીએ તારૂં દોજખની આગથી એ પેદા કરનાર જન્નત
યા કરીમો, યા સત્તારો, યા રહીમો. યા જબ્બારો,
અને દોજખના! મેહેરબાની કર એ અનોપમ, એ માફી આપ-
યા ખાલિકો, યા બારો, અલ્લાહુમ્મ અજિરના
નાર, એ મેહેરબાન, એ ઢાંકનારા, એ દયાળુ, એ બળવાન,
મિનન્ નારે, યા મુજીરો, યા મુજીરો, બિરહ્મતિક યા
અર્હમર્ રાહિમીન.
એ પેદા કરનાર, એ ઉપકારી, એ અલ્લાહ! રક્ષણ આપ
અમને દોજખની આગથી, એ રક્ષણ કરનાર, એ રક્ષણ કર-
નાર, મેહેરબાની કર, એ સૌથી મોટા મેહેરબાન.

જનાઝની નમાઝ.

જ્યારે કોઇ શખસ મરી જાય ત્યારે તેને નવાડી ધોવાડીને કફન પેહેરાવવું. મરનાર ગમે તેટલો વહાલો હોય તોપણ મોટા રાગડા કાઢીને રોવું કુટવું નહીં. પણ ધીરજથી તે દુઃખ સહન કરવું. મરનારના જનાઝની નમાઝ આ પ્રમાણે પઢવી.

જનાઝને કિબલાની તરફ મુકવો. ઇમામ તેની છાતીની સામે ઉભો રહે. મુક્તદીઓ ઓછામાં ઓછી ત્રણ હારોમાં અથવા સંખ્યા

વધારે હોય તો પાંચ અથવા સાત હારોમાં ઉભા રહે. એટલે કે હારોની સંખ્યા એકીની હોવી જોઇએ. ઇમામ બીજી નમાઝોની પેઠે તકબીરે તહરીમા બોલે અને બંને હાથ બાંધીને સના ધીમે ધીમે પઢે. પછી ઇમામ મોટેથી અને મુકતદી ધીમેથી તકબીર બોલીને દુરૂદ માસૂરઃ પઢે. ફરીથી તકબીર કહીને મોટી ઉમરની મૈયત (સ્ત્રી કે પુરૂષ) હોય તો આ દુઆ પઢે.

દુઆ—અલ્લાહુમ્મ ગ્ફિર્ લિ હય્યેના વ મય્ય તેના વ શાહિદેના વ
ઓ અલ્લાહ માફી આપ અમારામાંના જીવતાને અને મુએલાને
ગાયેબેના વ સગીરેના વ કબીરેના વ ઝકરેના વ ઉન્સાના.
અને હાજર હોય તેમને અને ગેરહાજર હોય તેમને અને
અલ્લાહુમ્મ મન્ અહ્યયતાહૂ મિન્ના ફ અહ્યેહી અલલ્ ઇ-
નાનાને તથા મોટાને અને પુરૂષને તથા સ્ત્રીને—ઓ અલ્લાહ;
સ્લામે વ મન્ તવફ્ફયતહૂ મિન્ના ફ તવફ્ફહૂ અલલ્ ઇમાન્.
તું જેમને જીવતા રાખે તેમને જીવતા રાખ ઇસ્લામ ઉપર અને
જેમને તું મારે તેમને મારી નાંખ ઇસ્લામ ઉપર.

જો છોકરાની હોય તો આ દુઆ પઢવી.

દુઆ—અલ્લાહુમ્મજ્ અલ્હો લના ફરતન્ વ વજ્અલ્હો લના
ઓ અલ્લાહ, બનાવ તું એને, ઠેકાણે પોહોંચીને હમારે માટે
અજ્રન્ વ ઝુખ્રન્ વજ્ અલ્હો લના શાફેઅન્ મુશ-
સામાન તૈયાર કરનાર અને બનાવ એને અમારે માટે સારો
ફ્ફઆ.
બદલો અને છેવટનું ભાથુ અને અમારે માટે ભલામણ કરનાર
અને એવો જેની ભલામણ મંજુર થએલી છે.

અને છોકરી હોય તો આ પ્રમાણે પઢવું.

દુઆ—અલ્લાહુમ્મજ્ અલ્હા લના ફરતન્ વ વજ્અલ્હા લના
ઓ અલ્લાહ તું બનાવ એને, ઠેકાણે પોહોંચીને હમારે માટે સામાન
અજ્રન્ વ ઝુખ્રન્ વજ્ અલ્હા લના શાફેઅતન્ વ
તૈયાર કરનારી અને બનાવ એને અમારે માટે સારો બદલો અને
મુશફ્ફઅત.
છેવટનુ ભાથુ અને અમારે માટે ભલામણ કરનારી અને એવી
જેની ભલામણ કબુલેલી છે.

આટલું પઢયા પછી સલામ ફેરવવો. પછી મૈયતને કબ્રસ્તાનમાં લઇ જઇને દફનાવવી.

નમાઝની નિયતો.

ફજર

બે સુન્નતની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાને માટે બે રકૂઅ
તઆલા રકૂઅતય સુન્નત રસૂલલ્લાહે તઆલા
સુન્નત રસુલિલાહની સવારની સુન્નતની કિબ્લા શરીફની તરફ
સુન્નતલ ફજરે મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલ
મ્હોં કરીને, મોટા અલ્લાહ.
કઅબતિશ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

બે ફર્ઝની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે બે રકઅતો
રકૂઅતય સલાતલ ફજરે ફર્ઝલ્લાહે તઆલા ફર્ઝ
સવારની નમાઝની અલ્લાહની ફર્ઝ આ વખતની ફર્ઝ કિબ્લા
હાજલ્લવક્તે મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલ કઅબ-
શરીફ તરફ મ્હોં કરીને, મોટા અલ્લાહ.
તિશ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.

ઝોહર.

પહેલી ચાર સુન્નતની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે ચાર રકઅત
તઆલા અરબઅ રકૂઆતે સલાતિઝ ઝોહરે સુન્નત
ઝોહરની નમાઝની સુન્નત અલ્લાહના રસૂલની કીબલા
રસૂલિલ્લાહે તઆલા મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલક
શરીફ તરફ મ્હોં કરીને.
અબતિશ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.

ચાર ફર્ઝની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે ચાર રકઅત

અર્બઅ રકૂઆતે સલાતિઝ્ઝોહરે ફ્રઝ્રેલ્લાહે તઆલા
ઝોહરની નમાઝની અલ્લાહના ફ્રઝ્રની આ વખતના ફ્રઝ્રની
ફ્રઝ્રે હાઝલ્ વક્તે મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલ્ક-
કિબ્લ્ત્તા શરીફ તરફ મ્હોં કરીને.
કૂઅતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.

પછીની બે સુન્નતની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે બે રકઅત
તઆલા રકૂઅતય્ સલાતિઝ્ ઝોહરે સુન્નત રસ-
ઝોહરની નમાજની સુન્નત રસુલિલ્લાહની કિબલા શરીફ તરફ
લિલ્લાહે તઆલા મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલ્
મ્હોં કરીને
કબ્અતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

બે નફ્લોની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે બે રકઅત
રકૂઅતય્ સલાતે નફ્લિઝ્ ઝોહરે મુતવ્વજે હનૂઇલા
ઝોહરની નફ્લની કીબ્લા શરીફની તરફ મ્હોં કરીને.
કબ્બતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

અસ્ર.

ચાર સુન્નતની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાનો અલ્લાહને માટે ચાર રકઅત
અર્બઅ રકૂઆતે સુન્નત રસૂલિલ્લાહે તઆલા
સુન્નત રસૂલિલ્લાહની અસરની નમાજની કિબ્લા શરીફની
સલાતિલ્ અસ્રે મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલ્
તરફ મ્હોં કરીને.
કબ્બતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

ચાર ફ્રઝ્રની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે ચાર રકઅત
અર્બઅ રકૂઆતે સલાતિલ્ અસ્ર ફ્રઝ્રેલ્લાહે

અસરની નમાજની અલ્લાહના ફર્ઝની ૫ર્ઝ આ વખતની કિબ્લા
તઆલા ફર્ઝે હાજલ્ વકતે મુતવ્વજેહન ઇલા જિહ-
શરીફની તરફ મ્હોં કરીને
તિલ્ કઅબતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

મગ્રેબ.

ત્રણ ફર્ઝની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે ત્રણ
સલાસ રકઆતે સલાતિલ્ મગ્રેબે ફર્ઝિલ્લાહે
રકાત મગરેબની નમાઝની અલ્લાહના ફર્ઝની આ વખતની
તઆલા ફર્ઝે હાજલ્ વકતે મુતવ્વજેહન ઇલા
મોં ફેરવીને કિબલા શરીફની તરફ.
જિહતિલ્ કઅબતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

બે સુન્નતોની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે બે રકાત
રકઆતય્ સલાતિલ્ મગ્રેબે સુન્નત રસૂલિલ્લાહે
મગરેબની અલ્લાહના રસૂલની સુન્નતની મ્હોં કિબલા શરીફ
તઆલા મુતવ્વજેહન ઇલા જિહતિલ કઅબતિશ્
તરફ ફેરવીને.
શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

બે નફલની નિયત—નવયતો અન ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે બે
રકઅતય્ સલાત નફ્લિલ્ મગ્રેબે **મુતવ્વજેહન ઇલા**
રકાત મગરેબની નમાઝની નફલ મોં કિબલા શરીફ તરફ
કઅબતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.
ફેરવીને.

૪. ઈશા.

ચાર સુન્નતોની નિયત—નવયતો અન્ ઉસલ્લી લિલ્લાહે
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે ચાર
તઆલા અર્બઅ રકૂઆતે સલાતિલ્ ઈશાએ સુન્નત
રકાત ઈશાની નમાઝની અલ્લાહના રસૂલની સુન્નતની મેં
રસૂલિલ્લાહે તઆલા મુતવજ્જેહન ઈલા જિહતિલ્
કિબલા શરીફ તરફ ફેરવીને.
કઅ્બતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

ચાર ફર્ઝની નિયત—નવયતો અન્ ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે ચાર
અર્બઅ રકૂઆતે સલાતિલ્ ઈશાએ ફર્ઝલ્લાહે
રકાત ઈશાની નમાઝની અલ્લાહની ફર્ઝની આ વખતની મેં
તઆલા ફર્ઝ હાજલ્ વક્તે મુતવજ્જેહન ઈલા
કિબલા શરીફ તરફ ફેરવીને.
જિહતિલ્ કઅ્બતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર

બે સુન્નતોની નિયત—નવયતો અન્ ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે બે રકાત
રકૂઅતય્ સલાત બઅ્દલ્ ઈશાએ સુન્નત રસૂલિ-
ઈશા પછીની નમાજની અલ્લાહના રસૂલની સુન્નતની મેં
લ્લાહે તઆલા મુતવજ્જેહન ઈલા જિહતિલ્
કિબલા શરીફ તરફ ફેરવીને.
કઅ્બતિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.

ત્રણ વિત્રની નિયત—નવયતો અન્ ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને વાસ્તે ત્રણ
સલાસ રકૂઆતે સલાત વિત્રે હાજલ્ લયલે સુન્નત-
રકાત નમાજ વિત્રની આજ રાતની મેં કિબલા શરીફ

વજ્જેહન ઈલાજિહતિલ્ કબ્લતિશ્ શરીફતે,
તરફ ફેરવીને.
અલ્લાહો અકબર.

ટીપ—એકલા નમાઝ પઢતી વખતની આ નિયતો છે. પણ ઈમામની પછી જે નમાઝ પઢવામાં આવે તેની નિયતમાં "મુતવજ્જેહન" ની પેહલાં "ઇક્તદયતો બિહાજલ્લ ઇમામે" (અર્થ—મેં આ ઈમામની તાબેદારી કરી) એટલું વધારી દેવું.

જુમ્આ.

નિયત—ઉસ્કિતો સ્લાત ફર્ઝે ઝોહરે અન્ જિમ્મતી બિ
હું ખસેડી નાખું છું બપોરની નમાજ ફર્ઝ મારા જુમ્માપરથી
અદાએ સ્લાતિલ્ જુમ્અને લિલ્લાહે તઆલા ઇક્તદયતો
એટલા માટે કે પઢું હું નમાઝ જુમ્આની અલ્લાહને વાસ્તે, મે
બિહાજલ્ ઇમામ, અલ્લાહો અકબર
તાબેદારી કરી આ ઇમામની.

તરાવીહ.

નિયત—ઉસ્લ્લી સલાતત્ તરાવીહ લિલ્લાહે તઆલા, અલ્લાહો
હું નમાજ પઢું છું તરાવીહની અલ્લાહને વાસ્તે.
અકબર.

રમઝાનની ઇદ.

નિયત—નવયતો અન્ ઉસ્સલ્લી લિલ્લાહે તઆલા રક્અતયને
હું નમાજ પઢવાની નિયત કરૂંછું અલ્લાહને વાસ્તે બે રક્અતો
મઅ સિત્તત તકબીરાતે સલાત ઇદિલ્ ફિત્રે, ઇક્તદયતો
છ તકબીરો સાથની નમાજ રમઝાનની ઇદની મેં તાબેદારી કરી
બિહાજલ્ ઇમામે મુતવજ્જેહન ઇલા જિહતિલ્ કબ્લ-
આ ઇમામની મોં ફેરવીને કિબ્લા શરીફની તરફ.
તિશ્ શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.

બકરી ઈદ.

નિયત—ઉસલ્લી સલાતલ્ ઈદુલ્ અઝ્હા રકઅતયને મઅ
હું નિયત કરૂંછું નમાજ પઢવાની અલ્લાહને માટે બે રકઅતો સાથે
સિત્તત તકબીરાતે સલાત ઈદુલ્ અઝ્હા ઈક્તદયતો
છ તકબીરોની નમાજ બકરી ઈદની. મેં તાબેદારી કરી આ
બિહાઝલ્ ઇમામે મુતવજ્જેહન ઈલા જિહતિલ્ કઅબતિશ્
ઇમામની મેં ફેરવીને કિબ્લા શરીફની તરફ.
શરીફતે, અલ્લાહો અકબર.

જનાજાની નમાજ.

નિયત—ઉસલ્લી લિલ્લાહે તઆલા વ અદઉ લિહાઝલ્ મઈયતે
હું નમાજ પઢુંછું અલ્લાહને વાસ્તે અને હું દુઆ કરૂંછું આ
ઇક્તદયતો બિહાઝલ્ ઇમામ.
મૈયતને માટે મેં તાબેદારી કરી આ ઈમામની.

સૂરએ ફાતિહા (શરૂની સૂરત.)

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્માનિર્ રહીમ.

શરૂ કરૂંછું અલ્લાહના નામથી તે મોટો મેહેરબાન છે.

અલ્હમ્દો લિલ્લાહે રબ્બિલ્ આલમીન અર્ રહ્માનિર્ રહીમ
છે બધાં વખાણ અલ્લાહને માટે દુનિયાઓનો પાળનાર મોટો મેહેર-
માલેકે યવ્મિદ્દીને ઇય્યાક નઅબોદો વ ઇય્યાક નસ્તઇન.
બાની વાળો કિયામતના દિવસનો ધણી ! તારીજ અમે બંદગી
એહ્દેનસ્ સિરાતલ્ મુસ્તકીમ સિરાતલ્ લઝીન અન્અમ્ત
કરીએ છીએ અને તારીજ મદદ માગીએ છીએ. અમને સીધો
અલયહિમ્ ગયરિલ્ મગ્દૂબે અલયહિમ્ વલઝ્ઝાલીન
રસ્તો દેખાડ. જેઓને તેં મેહેરબાની બતાવી છે તેમનો રસ્તો
આમીન.

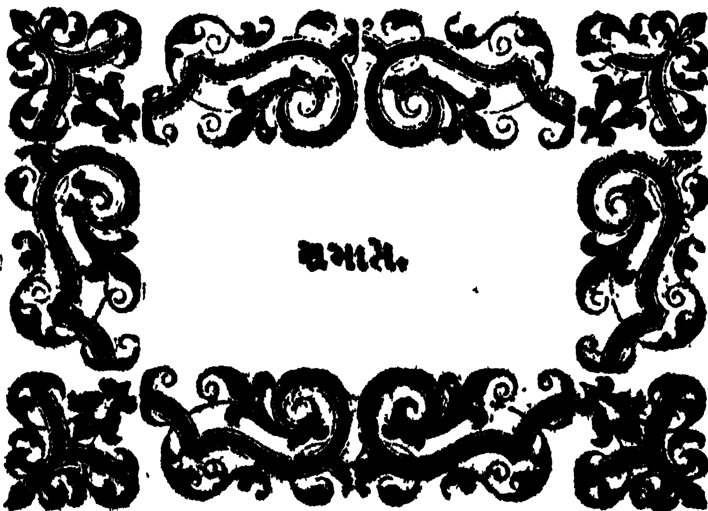
નહીં કે તેમનો જેમને તેં શિક્ષા કરી છે, અને જેઓ ખોટે રસ્તે ગએલા છે. એમજ થાઓ.

સુરએ ઇખ્લાસ (શુદ્ધતાની સુરત).

બિસ્મિલ્લાહિર્ રહ્‌માનિર્ રહીમ.

કુલ હુવલ્લાહો અહદ્ અલ્લાહોસ્સમદ લમ્ યલિદ્ વલમ્
કહે, તે અલ્લાહ એક છે. અલ્લાહ સૌથી મોટો છે. તેણે કોઇને
યુલદ્ વલમ્ યકુલ્લહૂ કુફુવન્ અહદ્.
જણ્યો નથી અને તેને કોઇએ જણ્યો નથી અને તેનો સરખો એકે પણ નથી.

નોંધ—જ્યાં સુધી વધારે સુરતો યાદ કરી લેવામાં આવે ત્યાં સુધી આ બે સુરાઓથી નમાજ પઢવાનું કામ નભી શકશે. માટે આ નાની કિતાબમાં લખેલું યાદ કરી લઈ એકદમ નમાજ પઢવી શરૂ કરી દેવી કે અલ્લાહ અને રસુલ (સ.) નો એક તાકીદનો હુકમ અમલમાં મેલી શકાય અને મોટા ગુનામાંથી મુક્તિ મળે—આમીન.



જાહેર ખબર

ઇસ્લામની બીજી કિતાબ પણ તૈયાર છે. તે જલદીથી છપાઈને બહાર પડશે. જેને ખરીદદાર થવાની ઇચ્છા હોય તેમણે પહેલાંથી નીચે લખેલે ઠેકાણે પોતાનું નામ અને સરનામું લખી મોકલવું. આગાઉથી ગ્રાહક થનારને કીમતમાં ફાયદો પડશે.

પહેલી કિતાબની થોડીજ નકલો છે માટે જલદી તાકીદે મંગાવી લેવા ચૂકવું નહીં.

સૈયદ જુવહાલુદ્દીન અબદુલ્લામીયાં કુરેશી.

ઢીકી દરવાજે—અમદાવાદ